

Stop myten om mødommen

Materiale til seksualundervisning i 7. - 10. klasse
LÆRERVEJLEDNING

Introduktion

Dette materiale er til dig, der underviser elever i 7. – 10. klasse i seksualundervisning.

Materialet handler om mødom og de myter, der er forbundet med mødommen. Fokus er særligt på myten om, at alle kvinder bløder den første gang, de har sex, selvom det kun sker for under halvdelen.

Det er oplagt at bruge undervisningsmaterialet som en del af et forløb i Uge Sex, hvor Sex & Samfund sætter fokus på lighed mellem kønnene. Men derudover kan materialet inddrages som et selvstændigt tema i seksualundervisningen hele året rundt.

Undervisningsmaterialet er udviklet af organisationen 'Søstre mod vold og kontrol', der arbejder med at bekæmpe vold og negativ social kontrol mod kvinder.

FAKTA

De fleste kvinder bløder ikke første gang, de har samleje. Faktisk er det under halvdelen, der bløder første gang.

Formål

Med materialet ønsker vi at bidrage til, at unge får en større viden om, hvad mødommen er og samtidig får en dialog om de myter, der er forbundet med mødommen. Myter, som er vigtige at tale med de unge om, fordi de særligt i nogle etniske minoritetsmiljøer kan koste unge piger mange kvaler.

Myten om mødommen som en forsegling af kvinden i form af en hinde, der brydes ved første samleje med blødning til følge, får nogle unge piger og kvinder til at føle sig skamfulde, forkerte og frygte for andres reaktion, hvis de ikke bløder den første gang.

Det er selvsagt et helt urimeligt pres at lægge på de unges skuldre, da flere undersøgelser viser, at under halvdelen af alle kvinder bløder ved første samleje. Men de unge har ikke nok viden om mødommen og kan derfor ikke modargumentere de krav, der bliver stillet til dem. Det skal materialet være med til at ændre på.

Et vigtigt skridt på vejen til at komme den sejlivede og vildledende myte om mødommen til livs er at tale højt om den og bane vejen for, at de unge ikke selv bliver ved med at fastholde myten.

Modet til at skabe en ny fortælling om mødommen har de unge frivillige kvinder i 'Søstre mod vold og kontrol', der står frem i videoen "Stop myten om mødommen" og fortæller om deres egen personlige oplevelse.

Når helt almindelige kvinder med forskellig etnicitet og kulturel baggrund står frem, tager bladet fra munden og bryder med et svært tabu med udgangspunkt i deres egen oplevelse, så skaber det et rum for både identifikation og refleksion, som kan inspirere andre unge til at gøre det samme.

Om materialet

Materialet indeholder:

- Link til videoen "Stop mødomsmyten" fra Søstre mod vold og kontrol
- Links til videoer om mødom og mødomsmyten fra Sex & Samfund
- Fakta om mødommen
- Spørgsmål til fælles refleksion i klassen

Materialet er udviklet til brug i en dobbeltlektion. Det giver tid til at se videoerne og skabe en dialog ud fra materialets refleksionsspørgsmål, hvor alle i klassen kommer på banen og også giver rum til de spørgsmål, som eleverne selv bringer op. Forløbet laves i klassen, uden at de unge har set videoerne eller har forberedt spørgsmålene på forhånd.

Materialet understøtter Fælles mål for sundheds- og seksualundervisning og familiekundskab, hvor der står beskrevet, at kompetencemålet for undervisning i køn, krop og seksualitet efter 9. klasse er, at "eleven kan vurdere normer og rettigheder for køn, krop og seksualitet i et samfundsmæssigt perspektiv".

Hvordan bruges materialet?

Sådan arbejder I med forløbet i klassen:

1. Se de to videoer fra Sex & Samfund i elevmaterialet.
2. Se videoen "Stop myten om mødommen" i elevmaterialet.
3. Del arket med fakta om mødommen med eleverne og gennemgå indholdet.
4. Opdel klassen i mindre grupper og lad dem arbejde med refleksionsspørgsmålene.
5. Giv eleverne cirka 30 minutter til at arbejde med spørgsmålene. Tag derefter en fælles dialog i klassen om alle eller udvalgte spørgsmål alt efter, hvad du som lærer vurderer, der er behov for.

Mødom og negativ social kontrol

Både piger og drenge kan være udsat for negativ social kontrol. Det udøves ofte af den unges familie, men det kan også være venner eller klassekammerater, der kontrollerer den unge.

Negativ social kontrol handler om styring, kontrol eller sanktioner, der i væsentlig grad hæmmer eller begrænser den enkeltes livsudfoldelse, adfærd, valg og rettigheder. Det kan være ift. livsstil, fritidsaktiviteter, valg af kæreste eller retten til at bestemme over egen krop.

Undersøgelser viser dog, at piger med anden etnisk baggrund er mere udsatte for negativ social kontrol. Det hænger blandt andet sammen med myten om mødommen, hvor nogle piger oplever, at familiens ære afhænger af, om de bløder på bryllupsnatten og dermed kan "bevise", at de ikke har haft sex før ægteskabet.

Spot tegnene

Negativ social kontrol påvirker elevens generelle trivsel, og hvis du oplever én eller flere af nedenstående bekymringstegn, kan der være tale om, at eleven er udsat for negativ social kontrol:

- Eleven forhindres i at deltage i nogle typer af skoleaktiviteter og undervisning - fx seksualundervisning, lejrskole og udflugter.
- Elevens valg af venner opleves ikke naturligt. Du ser, at gode relationer vælges fra, og at eleven generelt isolerer sig.
- Du oplever, at elevens valg af påklædning ikke er frivillig, men muligvis er pålagt af eksempelvis familie eller klassekammerater.
- Eleven har en unaturlig trang til at kontakte forældre eller søskende.
- Elevens familiemedlemmer er ofte i kontakt med eleven på skolens område.

Er du bekymret for en ung?

Hvis du som fagperson er i tvivl om, hvorvidt en ung er underlagt negativ social kontrol, er der flere steder at hente råd og vejledning. Du kan altid rette henvendelse til din kommune, men derudover kan du også få professionel sparring og rådgivning hos følgende:

RED Center

RED Center varetager en lang række indsatser, der skal modvirke æresrelaterede konflikter.

De tilbyder blandt andet telefonisk rådgivning til fagfolk alle hverdage fra kl. 9-15 og torsdag kl. 9-21 på 70 27 76 86.

VISO

VISO er den nationale Videns- og Specialrådgivningsorganisation på det sociale område og på specialundervisningsområdet, og de er placeret under Socialstyrelsen.

De tilbyder blandt andet gratis rådgivning til fagfolk og kan kontaktes på telefon 72 42 40 00 eller på mail viso@socialstyrelsen.dk

App'en MÆRK

Socialministeriet har udviklet en app, der kan bruges af både unge og fagfolk, der møder æresrelaterede problemstillinger.

App'en indeholder blandt andet viden om æresrelaterede problemstillinger og konflikter, oplysning om rådgivning og støttemuligheder.

Søg på MÆRK i App Store eller Google Play.